voorstel

Zwolle

Raadsbrief

Datum 25 maart 2025

Onderwerp	Ondertekening van de landelijke Uitvoeringsagenda Zero-emissiezones 2025-2030
Versienummer	1.0
Portefeuillehouder	Gerdien Rots

Samenvatting
Met deze raadsbrief informeren we over het besluit dat het College 25 maart 2025 heeft genomen over het ondertekenen van de landelijke Uitvoeringsagenda Zero-emissiezones 2025-2030.

De landelijke Uitvoeringsagenda Zero-emissiezones 2025-2030 (UAZ) is een vervolg op de bestaande landelijke Uitvoeringsagenda Stadslogistiek (UAS) van Rijksoverheid, gemeenten en bedrijfsleven. In de UAZ staan concrete acties die nodig zijn om ook na 2025 de zero-emissiezones voor bestel- en vrachtauto’s geharmoniseerd in Nederland te implementeren.

Bijlagen
1. De landelijke Uitvoeringsagenda Zero-emissiezones 2025-2030

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De ondertekening van de landelijke Uitvoeringsagenda Zero-emissiezones 2025-2030.

Datum 25 maart 2025

Inleiding
In 2020 heeft uw raad besloten om een zero-emissiezone in te voeren vanaf 1 januari 2025 in de historische binnenstad. Voor de zero-emissiezone volgen we de landelijke regels en houden daarbij oog voor de lokale situatie en ontwikkelingen. Dit is vastgelegd in het verkeersbesluit en beleid ontheffingen zero-emissiezone stadslogistiek (24 september 2024, B&W).

In 2021 ondertekende Zwolle de Uitvoeringsagenda Stadslogistiek ‘Op weg naar zero-emissie’, samen met 33 partijen, waaronder het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, gemeenten en branche- en belangenorganisaties. Hierin zijn afspraken vastgelegd over de invoering van de zero-emissiezones en is een nauwe samenwerking ontstaan die tot verregaand landelijk geharmoniseerde regelgeving heeft geleid. Bijvoorbeeld als het gaat om ontheffingen en overgangsregelingen voor de zero-emissiezone stadslogistiek. Daarbinnen is er ruimte voor lokaal maatwerk. Deze uitvoeringsagenda had een geldigheidsduur tot 1 januari 2025.

Als vervolg op de Uitvoeringsagenda Stadslogistiek is de landelijke Uitvoeringsagenda Zero-emissiezones ‘Op weg met zero-emissiezones’ (UAZ) opgesteld voor de periode 2025-2030.
In de UAZ staan concrete acties die nodig zijn om ook na 2025 de zero-emissiezones voor bestel- en vrachtauto’s geharmoniseerd in Nederland te implementeren.

De afgelopen periode hebben de gemeenten met een zero-emissiezone gesprekken gevoerd met de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat over verruiming van de overgangsregeling. Vrijdag 14 maart 2025 is de Ministerraad akkoord gegaan met de Kamerbrief over de gemaakte afspraken rondom de zero-emissiezones. Deze afspraken zijn:

- De waarschuwingsperiode is met twee maanden verlengd. In de gemeente Zwolle zal deze periode duren tot en met 30 juni 2025.
- Bestelauto's met emissieklasse 6 krijgen een jaar langer de tijd. Deze voertuigen zullen na de wijziging toegang hebben tot 1 januari 2029.
- Ontheffingen voor bedrijfseconomische omstandigheden en netcongestie zullen zo snel mogelijk landelijk werken. Dit betekent dat zij niet meer per gemeente aangevraagd hoeven te worden, maar na toekenning voor alle zero-emissie zones zullen gelden.

Deze afspraken zijn onderdeel van de Uitvoeringsagenda Zero-emissiezones (UAZ) voor de periode 2025-2030.

Kader

- Klimaatakkoord Parijs (2015)
- Nationaal Klimaatakkoord (2019)
- Afspraken klimaatconferentie Glasgow (2021)
- Green Deal Zero Emission Stadslogistiek (GDZES, in 2017 ondertekend door Zwolle)
- Actieplan Stadslogistiek (2018)
- Mobiliteitsvisie ‘Mobiliteit brengt Zwolle verder’ (2019)
- Raadsbesluit zero-emissiezone (23 november 2020)
- Landelijke Uitvoeringsagenda Stadslogistiek (UAS, in 2021 ondertekend door Zwolle)
- Intentieovereenkomst Centraal Loket ontheffing zero-emissiezone, (Collegebesluit 16 mei 2023).
- Motie 13-1 sneller duidelijkheid ondernemers binnenstad (13 februari 2024)
- Raadsbrief Lokale aanpak invoering zero-emissiezone binnenstad Zwolle (27 maart 2024)

Datum 25 maart 2025

- Raadsbrief Ontwerp verkeersbesluit zero-emissiezone stadslogistiek en ontheffingenbeleid (20 juni 2024)
- Collegebesluit Aansluiting op Centraal Loket voor ontheffingen zero-emissiezone (2 juli 2024)
- Raadsbesluit Wijziging legesverordening gemeente Zwolle 2024 door invoering zero-emissiezone stadslogistiek (8 juli 2024)
- Collegebesluit definitief verkeersbesluit en beleid ontheffingen zero-emissiezone stadslogistiek (24 september 2024)

Kernboodschap
Met de ondertekening van de landelijke Uitvoeringsagenda Zero-emissiezones 'Op weg met zero-emissiezones' (UAZ) wordt de samenwerking met andere overheden en belangen- en brancheorganisaties voortgezet en maken we landelijke afspraken die ten goede komen aan de zero-emissiezone voor onze stad. Daarnaast blijft ook samenwerking op lokaal niveau van groot belang. Dat blijven we doen met onder andere de lokale belangenvertegenwoordigers en de ondernemers zelf. Samen monitoren we de implementatie van de zero-emissiezone en helpen we ondernemers in de overstap naar uitstootvrij transport.

Toelichting
Voortzetten landelijke samenwerking en geharmoniseerde regelgeving;
De ondertekening van de UAZ draagt bij aan duidelijkheid voor ondernemers en voorkomt een lappendeken aan regels. Ook kunnen ondernemers zich beter voorbereiden op veranderingen in regelgeving als deze op tijd vast staan en niet tussentijds wijzigen. De ondertekende partijen streven gezamenlijk ernaar om de zero-emissiezones te continueren, ook na 2030.

De Uitvoeringsagenda Zero-emissiezones (UAZ) heeft drie doelen:
1. Het vastleggen van en vasthouden aan afspraken om het beleid rondom zero-emissiezones in stand te houden, waar nodig te herijken en te verbeteren.
2. Het maken van afspraken over de periode van 1 januari 2025 tot 1 januari 2030.
3. Het maken van afspraken hoe om te gaan met beleidsontwikkeling rondom zero-emissiezones over de periode vanaf 1 januari 2030.

Ondertekenaars
De uitvoeringsagenda is voorbereid en breed afgestemd tussen Rijksoverheid, gemeenten (waaronder Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht en Tilburg), VNG, het Gemeentelijk Netwerk voor Mobiliteit en Infrastructuur (GNMI), de sector (TLN, Evofenedex, RAI Vereniging, BOVAG) en de Stichting Natuur & Milieu.

De Uitvoeringsagenda Zero-emissiezones (UAZ) draagt bij aan de Zwolse ambities
De afspraken uit de UAZ sluiten naadloos aan op de ambities van de gemeente Zwolle voor slimme en schone stadslogistiek en het genomen verkeersbesluit voor het instellen van de zero-emissiezone (24 september 2024, B&W). Daarbij is er niet alleen oog voor schonere mobiliteit, maar ook minder en andere vormen van mobiliteit. Als ondertekenaar van de UAZ kan Zwolle tevens het belang bewaken van steden met een meer regionale functie. En lokale belangen, knelpunten en behoeften die tijdens de werking van de zero-emissiezone naar voren komen inbrengen op landelijk niveau.

Belangrijke punten uit de uitvoeringsagenda Zero-emissiezones 2025-2030:

1. *Zero-emissiezones vanaf 2025*
   Partijen spannen zich in om het aantal gemeenten en andere partners die de UAZ ondersteunen uit te breiden.
2. *Overgangsregelingen voor voertuigen*
   Partijen bewaken de gemaakte afspraken over de ontheffingen en overgangsregelingen tot 2030. In 2025 maken partijen afspraken over het toegangsbeleid voor de zero-emissiezones na 2030.
3. *Centraal loket voor ontheffingen*
   Voor de afhandeling van ontheffingen is per 1 juli 2024 door de G4 een tijdelijk centraal loket ingericht en operationeel. De partijen richten uiterlijk zomer 2025 gezamenlijk een beheerorganisatie in voor de exploitatie en instandhouding van een structureel centraal loket van de RDW.
4. *Laad- en tankinfrastructuur*
   De gemeente werkt nauw samen met de regio en het Rijk om voldoende laad- en tankinfrastructuur beschikbaar te maken, cruciaal voor de succesvolle invoering van zero-emissiezones.
5. *Toekomstbestendige bebording*
   In de UAZ is opgenomen dat partijen zich inzetten om toe te werken naar een nieuw en toekomstbestendig verkeersbord voor de zero-emissiezones.
6. *Monitoring en evaluatie*
   De voortgang van de implementatie van zero-emissiezones wordt jaarlijks geëvalueerd, waarbij onder andere wordt gekeken naar beschikbaarheid van voertuigen en de laadinfrastructuur.

Maatschappelijk draagvlak & participatie
Ondernemers, leveranciers en belangenvertegenwoordigers van de ondernemers en logistieke partijen zijn vanaf het voornemen voor de instelling van de zero-emissiezone in de binnenstad in Zwolle meegenomen. Het afgelopen jaar is de communicatie geïntensiveerd en hebben we gebruik gemaakt van de kanalen en netwerken van de belangenvertegenwoordigers. Er zijn verschillende bijeenkomsten geweest. Alle bedrijvenverenigingen in Zwolle zijn bezocht en veel ondernemers hebben we individueel gesproken. De meeste ondernemers zijn op de hoogte van de zero emissie zone en weten waar ze meer informatie kunnen vinden zodat ze zich goed kunnen voorbereiden. De aanpak waarbij we aansluiten op landelijke standaarden en zoveel mogelijk gelijke invoering met andere deelnemende gemeenten, is mede tot stand gekomen op basis van signalen uit deze ontmoetingen.

Met het ondertekenen van de UAZ wordt de bestaande samenwerking van de UAS voortgezet, waaronder de samenwerking met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, gemeenten, en branche- en belangenorganisaties. Daarnaast blijven we op lokaal niveau samenwerken met de lokale belangenvertegenwoordigers en de ondernemers zelf.

Communicatie
Publieke ondertekening door wethouder Rots en andere ondertekenaars vindt naar verwachting op 2 april 2025 plaats.

Financiën
De ondertekening van de UAZ brengt geen verplichtingen met zich mee.

Datum 25 maart 2025

De kosten die samenhangen met de operationele voorbereiding van de zero emissie zone in 2025 vallen buiten de scope van dit besluit. De voorliggende besluiten hebben geen financiële gevolgen.

Risico's
n.v.t.

Vervolg
De huidige samenwerking wordt op basis van de UAZ voortgezet.

Openbaarheid
De Raadsbrief en het Collegevoorstel zijn openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer